

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 9. Eiusdem conuersio & pœnitentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

ros viderem, sine vlllo impedimento admitti. Hoc terq³ quaterq³ conata, terq³ quaterq³ sum exclusa. Quod, quàm multis contingeret, si Deus, ad omnes templorum fores, sicut olim collocavit ante Paradisum voluptatis Cherubim, & flammeum gladium atq³ versatilem, ad custodiendam viam ligni vite, ita & hîc apponeret Angelos excubitores? Sed certura est, tales esse custodias, ne immundi in cœlum intrent.

Gen. 3.24

Quia iniqui regnum Dei non possidebunt: neque fornicarij, neq³ adulteri, neq³ molles, neque masculorũ concubitores: nisi pœnitentiam agant, ad quam eos diuina bonitas magnis vocibus vocat,

1. Cor. 6.
9.

Matres, vt sui desiderium excitent, sæpe à se liberos repellunt, seque abscondunt, neque sinunt videri. Ad harum morem, Deus sæpe hominem repellit, manuque subducta, finit sentire, quid sit à cœlo esse derelictum. Qua de causa beneuolè orans David ait: Imple facies eorum ignominia, & quærent nomen tuum, Domine. Multi enim tum demum in se verè descendunt, postquam intelligunt, quantum à Deo Dei que vijs descenderint, quantumque & quàm meritò ab illo contemnantur. Itaque & mulier illa, in ipsis templi foribus, toties repulsam passa, & vi com-

IX.
ÆGYPTI-
ACAE MA-
RIAE
CONVER-
SIO ET
PŒNI-
TENTIA.
Psal. 82.
17.

primentium turbarum in templum intrare
 contendentiū fatigata, vbi de templi ingressu
 desperauit, tristis ad quendam atrij angulum
 recessit, cogitareque secum cœpit, cur alijs
 admissis ipsa adeò prodigiosè, ab intuendo
 viuifico S. Crucis ligno, arceretur? Neque
 longa opus erat indagacione causſæ, illico
 se se illi offerebant plenę ingentium scelerum
 cateruæ. *His nimirum, aiebat, & templum, &*
calum mihi clauditur! In fletus itaque vberri-
 mos diffusa, pectus cœpit tundere, suspiria
 ex imo pectore petere, & eiulans se ipsam de-
 testari. Quod dum faceret, fortè factam da-
 dalè Dei Genitricis statuam, præ templi fo-
 ribus in sublimi stantem, vidit. Vidit, &
 in hæc verba erupit. *O Dei Mater, ô Virgo im-*
maculata, scio quàm indigna sim te compellare,
quàm digna à te reijci, ob tot abominanda facino-
ra; quia tamen audiui, Deum ob hoc hominem
factum, quem genuisti, vt peccatores vocaret ad
pœnitentiam, rogo te, omni alia ope destitutam
adiuuā, & aditum mihi ad Ecclesiam impetra,
vt conspecta crucis arbore, in qua Filius tuus pro
me sanguinem fudit, seculo, & omnibus, qua in eo
sunt, meaq; conscelerata consuetudini renunciem,
eoq; egrediar, quò me ipse iusserit. Dixit, & fidei
 calore incensa ad Misericordiæ Matrem se
 conuer-

conuertit, diuinæque clementiæ spe plenissi-
ma sacræ ædis aditum denuò tentauit. Nec
iam diu fuit laborandum. Remora omni
sublata, liberè, & sine impedimento intrauit.
Ita & templi, & *cali ianuam* angustam ex-
perta, postquam admissa est, adhuc ingenti
formidine trepidans, in terram, ante depictam
B. Virginis Dei Matris imaginem se se pro-
strauit, osculisque pauimento mille impressis
S. Crucis ligno debitè adorato, Deiparam sic
est allocuta. *Tu, ô benignissima Domina, sem-
per quidè misericordia tua fontes aperis, sed nunc
maximè in me declarasti, quàm magnum sis re-
fugium peccatorum; per te enim omnipotens
Deus peccatores ad pœnitentiam recipit. Non
possum diuinæ bonitatis tuæ misericordie Oceanũ
eloqui. Vidi gloriam, quam peccatores meritò non
videmus, gloriam omnipotentis Dei maximos eti-
am peccatores recipientis. Sed quid moror? tem-
pus est recipiendi, & eundi, quò tu jubes, ô
Mater, ô salutis meæ dux, Maria.* Hæc orans
vocem nescio vnde vicissim audiuit, quæ eam
iussit ultra Iordanem transire. Extemplo
surrexit, &, non sine multo fletu Deiparæ
imaginem, aspiciens exclamauit: *Domina,
Domina, Regina totius orbis, noli me derelinque-
re.* Hoc vltimum Vale Virgini dixit, & è tem-
plo

plo recessit. Exeunti ex atrio quidam ignoti
 vultus tres nummos dedit, quibus illa toti-
 dem panes coëmit, & sub solem adhuc occa-
 sum ad templum S. Io. Baptistæ Iordani flu-
 uio adsitū venit, in quo multis mistas lachry-
 mis preces obtulit, & SS. Ecclesiæ Sacramen-
 tis munita, in alteram fluminis partem dela-
 ta, Matrem Dei denuo ducem itineris ex-
 petijt, atque illa ducente in eam, de qua di-
 ximus, solitudinem peruenit. In qua quid
 egerit, ipsa Zosimæ enucleata narratione ex-
 posuit. 1. In ea ab omni hominum confor-
 tio seiuncta, nullaque vnquam humanā fa-
 ciē aspectā, constantissimè permanit. Nam
 secundo non permanit vno duntaxat, aut
 octo diebus, vt illi solent, qui colligendi ani-
 mi sui causa secedunt; sed ad eum vsque
 diem, scilicet quadraginta septem integris
 annis. 3. Quia, eo die, quo SS. Eucharisti-
 am sumserat, dimidium panem comedit,
 duos tantum & semis habuit reseruos, eos-
 que lapidis instar solidissimè induratos, ijs,
 ac herbulis tempus omne reliquum vitamque
 traduxit. 4. Quoniam autem à iuuentute
 delicijs ciborum, ac vini pretiosioris potui,
 florisque nectaris, vsque ad ebrietatem dedi-
 ta, & femina Ægyptia Græco more bibere
 con-

consueta erat; à vino in Venerem inflama-
mata, probè experta est, cur dixerit Apосто-
lus: *Nolite inebriari vino, in quo est luxuria;*
aut quamobrem, apud Romanos, non leuiùs
in feminâ temulentia, aut vini vsus, quàm
adulterium, sit punitus. Neque à vinolentia
in vagas libidines duntaxat est prolapsa,
sed etiam (vt multi exercitati alioqui Reli-
giosi gastrimargiæ vitio tentantur) in ipsâ
solitudine, ab Apicijs, & Trimalcionis penu
remotissima, per totos septendecim annos,
grauissimas secum ipsa identidem pugnas
coacta est depugnare. Desiderijs belluinis
æstuabat. Iam aues, iam pisces, quibus
Ægyptus abundat, iam alia tragemata &
ipsæ Sybariticæ mensæ ante oculos illi versa-
bantur; jam vini sibi Græci, jam Hispanien-
sis videbatur dulcedine permulceri; cuius
hauriendi cupiditate pœnè rumpebatur. Pla-
to generosum conspicatus adolescentem, pa-
trimonio consumto, ad fores pandochij pa-
nes edentem, & aquam bibentem, vt Maxi-
mus refert, in hunc eum modû est allocutus:
Si sic moderatè prandisses, nunquam sic canares.
Ad eundem modum hæc mulier, nunquam
tanta se fame tantaque siti cruciasset, neque
verò tam vehementes passa esset tentationes,
nisi

Ephes. 5:
18.

Gell. lib.
10. c. 23.

Valer.
Max. l. 2.

c. 1.

Plin. lib.
14 cap. 13.

Tiraq. de
legib. cõ-
nub. l. 9.

n. 54.

nisi prius cibo potuque excessisset. Inedia igitur crapulam, temulentiam siti castigauit. 5. Accessit, quod in æstiuo sæpè solo, & aridis locis, nec aqua quidem suppetebat. Vnde, exustis faucibus, siti que tristissimâ poenè extabescebat. 6. Quodque magis mirum, inter has corporis tam seueras afflictiones, ingenti desiderio vexabatur modulandi turpes cantilenas, quibus antehac assueuerat. Quam tamen tentationem pellebat, cum in memoriam reduceret, se stare ante B. V. imaginem, coram qua in scelerum suorum cognitionem venit, ac summo mentis ardore sibi ipsa decreuit seriam vitæ pristinae emendationem: simulque eandem Dei parentem rogauit, vt foedas illas afflictæ cogitationes procul effugaret. Quibus precibus modisq; & petulantes carnis vicit insultus, & mirificam quandam sensit menti infundi lucem. 7. Quanquã, non posse à se enarrari dixit, quantis ignibus succensa identidem exæstuarit, cogique se propemodum putauerit in assuetas olim relabi voluptates. Semper tamen vicit, quia semper humi prostrata Virginum Virginem in auxiliũ vocauit; lachrymis simul furorem extinguens corporis spiritui rebellantis. Et hoc quidem per 17. annos, vt dixi.

dixi. Quanquam autem postea vehemens ille furor defœuijt, non tamen fuit vitium hoc penitus debellatum. Bellum vsque ad vitæ finem durauit de reliquijs inueteratæ consuetudinis gliscens. Tantum sibi laboris parit, vt extricetur, qui in hoc se lutum immergit. 8 Interrogata autem à Zosima, de cibo, deque vestiendi genere, respondit, duos illos sibi panes cum dimidiò, per 17. annos suffecisse, postea herbis duntaxat se vsam: has sibi fuisse Saliarès dapes. 9. Veste consumpta, affirmauit se, incredibile, per hyemes, cœli frigus, intolerandos, per æstatem, solis ardores passam, ac sæpe propemodum assatam ac concrematam fuisse, certè exanimem nonnunquam diu, ac sine sensu iacuisse. Vnde & Illyrica pice nigrior est effecta, cuti contracta, & sanguinè ad extima corporis vocato. 10. Ceterùm mirè se roborari sensit, quoties recordabatur, quantis vitæ, quantis animæ periculis erepta esset; & quòd *non in solo pane viueret homo.* Ita enim & scripturas exactè recitabat, quæ Zosimæ fassa erat, litteras se nunquam didicisse. Longè verò etiam alia prophetico spiritu perspicuè cognouerat; nam postquam orationes eius expetit, rogauit insuper, ne sequente anno,
iuxta

iuxta Cœnobij sui canonem, tempore quadragesimæ Iordanem transfret, sed pridie, Dominicæ cœnæ, sub vesperam, ad Iordanem SS. Eucharistiam afferret, se enim ad eum usque diem, ex quo in S. Ioannis Baptistæ templo corpus & sanguinem Christi sumpsisset, sacro illo ferculo caruisse; & cupere eum diè colere, quo Christus discipulos corporis sui sanguinisque participes fecisset. Iussit præterea Zosimam arcana quædam Abbati suo significare, quæ in illius monasterio lima atque emendatione indigerent.

X.
M A R I A E
Æ G Y P T I -
A C A E
P O E N I -
T E N T I A M
I M I T A N -
D A M E S S E .

Matth. 21.
31.

Quibus omnibus ordine auditis, Zosimas pronus illum terræ locum osculatus est, in quo pedes illius mulieris tam sanctæ vestigia reliquerunt; reuersusque ad monasterium suum Deo laudes gratiasque dixit, quod sibi ostendisset, quantum adhuc à peccatricis illius, ne dum ab alterius innocentis perfectione in eum diem abfuisset. Iamque humilior factus, sibi suique similibus dictum agnouit in remedium superbiæ: *Amen dico vobis, quia publicani & meretrices præcedent vos in regnum Dei.* Quod si tantus tamque asperæ vitæ vir à Maria Ægyptiaca, (ista enim fuit hæc mulier, cuius hodie Natælis agitur) didicit opera pœnitentiæ, & meliorem à cibo potuque